

FENNTARTHATÓSÁGI STRATÉGIA

TÁRKI Társadalomkutatási Intézet Zrt.

1. Bevezetés

A TÁRKI Társadalomkutatási Intézet Zrt. a közép-európai régió első független társadalomkutató intézete és meghatározó szereplője a magyarországi alkalmazott társadalomkutatásnak immár 40 éve. Az intézet komoly hazai és nemzetközi kitekintéssel és széleskörű partnerkapcsolatokkal rendelkezik, fő tevékenysége a társadalmi kérdéseket érintő kutatások végzése, megrendelői között pedig hazai és nemzetközi közintézmények, kutatási szervezetek, valamint vállalatok is megtalálhatók. A TÁRKI jelentősége abban rejlik, hogy széles spektrumú társadalomtudományi kutatásokat végez, olyan területeken, mint a szociálpolitika, oktatáspolitikai, munkaerőpiac, a kisebbségek és diszkrimináció kérdésköre, valamint a fenntarthatósági – környezetvédelmi kérdések. Az intézet országos adatfelvételi, kérdezőbiztosi hálózattal rendelkezik, amely lehetővé teszi a különböző szintű kutatási feladatok elvégzését a lakosság, vállalatok és intézmények számára. A TÁRKI célkitűzései közé tartozik az európai társadalmi folyamatainak megértése is, amelyeket EU-s és egyéb nemzetközi kutatási projektek keretében, nemzetközi partnereivel közösen végez.

A fenntarthatóság definíciója és jelentősége a TÁRKI számára

A fenntarthatóság napjaink egyik legfontosabb társadalmi és gazdasági kihívása, amely nem csak környezetvédelmi, hanem társadalmi és gazdasági aspektusokat is magában foglal. A TÁRKI Zrt. tevékenysége során a fenntarthatóságot széles körűen értelmezi, és nem csupán az ökológiai lábnyom csökkentésére fókuszál, hanem a társadalmi fenntarthatóság koncepcióját is fontosnak tartja. A TÁRKI kutatási területei közül többek között a szociálpolitika, a gazdaságpolitika, a társadalomszerkezet és a társadalmi kohézió kérdéskörei közvetlenül is relevánsak a társadalmi fenntarthatóság szempontjából. A TÁRKI ugyanakkor nemcsak a kutatásai során, hanem a belső működés napi gyakorlatában is igyekszik beépíteni a fenntarthatósági kritériumokat.

A TÁRKI fenntarthatósági stratégiájának célkitűzései

A TÁRKI fenntarthatósági stratégiája több szintet céloz, beleértve a kutatási tevékenységeket, a belső működést és a partnerkapcsolatokat, tehát nem csupán a kutatási folyamatának és tartalmi fenntarthatóságát célozza meg, hanem azt is, hogy a szervezet saját működése és partnereivel való együttműködése is összhangban legyen a tágan értelmezett, többdimenziós fenntarthatóság alapelveivel.

1. **Környezeti fenntarthatóság:** A TÁRKI elkötelezett amellett, hogy tevékenysége során a lehető legnagyobb mértékben környezettudatosan működjön és folyamatosan csökkentse ökológiai lábnyomát, például az irodai papírfelhasználás minimalizálásával, a digitális adatgyűjtés előtérbe helyezésével és az energiatakarékos működési módszerek alkalmazásával. Az intézet célja, hogy hosszú távon karbonsemleges működésre álljon át, és elősegítse a zöld energiaforrások használatát.
2. **Társadalmi fenntarthatóság:** A társadalomkutatás során az intézet kiemelt figyelmet fordít a társadalmi kohézióra és a társadalmi reziliencia elemzésére. Különös figyelmet szentel

azoknak az intézményi megoldásoknak a kutatására, amelyek elősegíthetik a tágabb közösség tartós és fenntartható fejlődését.

3. **Gazdasági fenntarthatóság:** A TÁRKI számára fontos, hogy saját működését is fenntartható gazdasági alapokra helyezze, beleértve az erőforrások hatékony felhasználását és az etikus beszerzési gyakorlatok alkalmazását. Az intézet célja, hogy gazdasági tevékenységében hosszú távon biztosítsa a stabilitást, miközben csökkenti a működés költségeit és környezeti terhelését.

2. A fenntarthatóság fő területei

2.1. Környezeti fenntarthatóság

A TÁRKI elkötelezett a környezeti fenntarthatóság mellett, és kiemelt célja, hogy működése összhangban legyen a nemzetközi környezetvédelmi elvárásokkal és a klímaváltozás kezelésére irányuló nemzetközi célokkal. A szervezet egyik fő célkitűzése, hogy legkésőbb 2035-re (vagy, amennyiben a technikai megoldások ezt lehetővé teszik, előbb) elérje a nettó nulla szén-dioxid-kibocsátást, azaz teljes mértékben csökkentse és kompenzálja a saját működéséből és mérhető harmadik félhez köthető kibocsátásaiból származó karbonlábnyomot és működése minden területén a környezeti terhelést elkerülje vagy minimálisra csökkentse.

Ezen törekvések keretében a TÁRKI az ENSZ fenntartható fejlődési céljai ([UN Global Goals for Sustainable Development](#)) szellemében értékeli környezeti eredményeit, amelyek révén hozzájárulhat a globális környezetvédelmi kihívások kezeléséhez. A környezeti fenntarthatóság beépítése érdekében a TÁRKI tervezi, a célokhöz igazítja belső döntéshozatali folyamatait, hogy azok megfeleljenek a legmagasabb fenntarthatósági követelményeknek. Ennek eredményeként a szervezet olyan pozitív változásokat kíván előmozdítani, amelyek a társadalmi és környezeti igényekre egyaránt választ adnak.

Ezek a változtatások a következőket tartalmazzák:

- **Csökkentett energia fogyasztás és zöld energiaforrások használata:** A szervezet energiafogyasztását energiatakarékosság és a zöld energiaforrások irányába és terelni.
- **Papírmentes működés elősegítése:** Az irodai ügymenet és az online adatgyűjtési módszerekre való átállás a papíralapú felhasználás minimalizálása érdekében.
- **Zöld közbeszerzés:** A beszerzések során figyelembe veszi a fenntartható és etikus forrásokat, és prioritást ad azoknak a szolgáltatóknak, amelyek megfelelnek a környezeti szabványoknak.

2.2. Társadalmi fenntarthatóság

A TÁRKI fenntarthatósági stratégiájának alapvető része a társadalmi fenntarthatóság elősegítése. A társadalomkutatás területén betöltött vezető szerepe miatt az intézet részben a témába vágó kutatási eredményeivel, részben pedig ezek szélesebb körben történő kommunikációjával képes arra, hogy pozitív társadalmi hatásokat érjen el. A társadalmi fenntarthatóság keretében a TÁRKI célja, hogy:

- **Támogassa a reziliens társadalmi működés alapvető intézményi kereteinek hatékony és fair működését.** Kutatási eredményeivel igyekszik hozzájárulni a társadalmi erőforrások hatékonyabb felhasználásához, a társadalmi mobilitáshoz és a társadalmi érvényesülés feltételeinek javításához, a nyitott és innovatív társadalmi működéshez.
- **Növelje a társadalmi tudatosságot:** Az intézet aktív szerepet vállal abban, hogy a társadalmi kérdések kutatásán túl az eredményeket a széles nyilvánossággal is megismertesse, növelve ezzel a fenntarthatósággal kapcsolatos tudatosságot. Ennek érdekében rendszeresen publikál és szervez konferenciákat, workshopokat, ahol a döntéshozók, kutatók és civilek megoszthatják egymással tapasztalataikat.

A társadalmi fenntarthatóság részeként a TÁRKI elkötelezett amellett, hogy adatszolgáltatással és kutatási eredményeivel közvetlenül hozzájáruljon a szegénység és egyenlőtlenség csökkentéséhez. Az intézet olyan adatokat gyűjt és elemzéseket készít, amelyek segítik a döntéshozókat a társadalmi problémák megoldásában, és elősegítik a társadalmi kohézió erősítését és így közvetlenül vagy közvetve a társadalmi fenntarthatósághoz járulnak hozzá.

3. Fenntarthatósági irányelvek beépítése a működésbe

3.1. Belső működési folyamatok

A TÁRKI fenntarthatósági irányelveit törekszik beépíteni mindennapi működésébe, hogy működése minden szempontból összhangban legyen a hosszú távú fenntarthatósági célokkal. Az alábbi területeken alkalmazza a fenntarthatóság szempontját napi tevékenységében:

- **Irodai működés:** Az intézet folyamatosan csökkenti a papírfelhasználást azáltal, hogy jelentős részben átállt a digitális dokumentumkezelésre, minimalizálja az energiafelhasználást energiatakarékos eszközök használatával, a szelektív gyűjti a hulladékot és vízadagoló automatákkal váltotta ki a pet-palackokat.
- **Fenntartható beszerzés:** Az intézet figyelmet fordít arra, hogy beszerzései során környezetbarát és etikus forrásokból származó termékeket és szolgáltatásokat válasszon és azokat környezetkímélő szállítási módokkal szerezzze be.
- **Munkavállalói tudatosság növelése:** A TÁRKI nagy hangsúlyt helyez arra, hogy munkavállalói tisztában legyenek a fenntarthatósági célokkal, és aktívan részt vegyenek a fenntarthatósági kezdeményezésekben illetve maguk is javasoljanak ilyeneket.

3.2. A kutatások fenntarthatósága

A fenntarthatóság alapelveit a kutatási tevékenységek során is alkalmazza az intézet, hiszen a TÁRKI adatgyűjtési tevékenysége jelentős hatással lehet a környezetre. A kutatások környezeti és társadalmi fenntarthatóságának biztosítása érdekében a következő intézkedéseket teszi:

- **Digitális adatgyűjtés:** Az online adatgyűjtés növelése a személyes és papíralapú felmérések helyett, amely csökkenti a környezeti terhelést, és gyorsabb, hatékonyabb adatfeldolgozást tesz lehetővé.
- **Felelős adatkezelés:** Az adatkezelés és tárolás során a TÁRKI a legmagasabb fenntarthatósági és adatvédelmi normákat alkalmazza, biztosítva az adatbiztonságot és a minimális környezeti hatást.

4. Fenntarthatósági intézkedések a gyakorlatban

A TÁRKI fenntarthatósági stratégiáját számos konkrét intézkedés révén valósítja meg, amelyek célja, hogy a szervezet működése összhangban legyen a környezeti és társadalmi fenntarthatóság elveivel. Az alábbiakban bemutatjuk a TÁRKI gyakorlatban alkalmazott intézkedéseit, amelyek jelentős eredményeket hoztak az intézet mindennapi működésében.

4.1. Közlekedési szokások és fenntarthatóság

A TÁRKI Zrt. munkavállalói környezettudatos közlekedési megoldásokat alkalmaznak, és ez fontos szerepet játszik az intézet ökológiai lábnyomának csökkentésében. A munkavállalók közül:

- 6/20-an kerékpárral vagy rollerrel járnak dolgozni,
- 11/20-an tömegközlekedéssel,
- míg 3/20-an gyalog érkeznek az irodába.

Ez az arány különösen kedvező, mivel *senki nem használ gépjárművet* a munkába járáshoz, ezzel jelentős mértékben hozzájárulva a szén-dioxid-kibocsátás csökkentéséhez. A szervezet támogatja és ösztönzi az alternatív közlekedési eszközök használatát, ami segít fenntartani a dolgozók környezet- és egészségtudatosságát, miközben csökkenti a városi közlekedés okozta szennyezést.

A TÁRKI számos nemzetközi projektben vesz részt nagy konzorciumok keretében, számos európai vagy Európán kívüli egyetemmel kutatóintézettel közösen. Ennek során a TÁRKI munkatársai évente többtucat meetingen vesznek részt, amelyeket döntően online bonyolítanak le, így nagyrészt elkerüli a nemzetközi utazásokkal járó környezeti terhelést és gazdaságilag is a lehető legracionálisabban jár el. Amennyiben munkatársainak mégis személyes meetingen kell részt vennie, azt a lehető leginkább környezettudatos utazási módokkal teszik.

4.2. Vízhasználat optimalizálása

A TÁRKI figyelmet fordít a vízfelhasználás minimalizálására is. Az intézet irodájában ásványvízadagoló automaták kerültek bevezetésre, amelyek hozzájárulnak a műanyagpalackok használatának csökkentéséhez, valamint a fenntartható vízfogyasztáshoz. Ezzel az intézkedéssel nemcsak a hulladékmennyiséget sikerült

minimalizálni, hanem a dolgozók egészséges ásványvízhez való hozzáférését is sikerült elősegíteni.

4.3. Papírfelhasználás csökkentése és digitális átállás

A TÁRKI egyik fő célkitűzése a papíralapú munkafolyamatok minimalizálása. A kérdezőbiztosi hálózat, amely az intézet országos adatgyűjtésének alapja, már teljes mértékben digitális eszközökkel dolgozik. Ez nemcsak a papírfelhasználás, a nyomtatás és egyéb irodai alapanyagok csökkentését teszi lehetővé, hanem gyorsabb és pontosabb adatgyűjtést is biztosít. Ennek további igen jelentős hozadéka a papíralapú kérdőívek országszerte történő szállításával kapcsolatos környezeti terhelés kiiktatása. Ezen kívül az intézet belső dokumentumkezelési folyamatai is fokozatosan digitális platformokra kerültek, ami tovább csökkenti a papír- és egyéb irodai alapanyagok felhasználását.

4.4. Az iroda méretének csökkentése és desk-sharing

A megváltozott munkakörülmények és a home office elterjedésével a TÁRKI az irodatér optimalizálása mellett döntött, és évek óta a korábbinál jóval kisebb irodát bérel. Az új munkaszervezési forma részeként bevezetésre került a desk-sharing rendszer, amely nemcsak költséghatékonyabb megoldást biztosít, de csökkenti az iroda fenntartásának környezeti terheit is. A kisebb iroda alacsonyabb energiafogyasztást eredményez, miközben rugalmasabb munkakörnyezetet biztosít a dolgozóknak.

4.5. Fenntartható kutatási projekteken való részvétel

A TÁRKI aktív szereplője a fenntarthatósági kutatásoknak, amelyek közvetlen hatással vannak a globális fenntarthatósági célok elérésére. Az intézet legfrissebb ilyen projektje az EU HORIZONkeretprogramján belül a SPES (Sustainability Performances, Evidence & Scenarios) projekt, amely a gazdasági növekedés, az emberi jólét és a fenntarthatóság összefüggéseit vizsgálja. Ez a kutatás lehetőséget nyújt arra, hogy a TÁRKI nemzetközi kontextusban is hozzájáruljon a fenntarthatóság előmozdításához, és kutatási eredményei révén támogassa a fenntartható politikák kialakítását.

Hazai téren a TÁRKI számára kiemelt jelentőséggel bír a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanács (NFFT) számára végzett ismétlődő kutatás, amelynek során a TÁRKI részt vesz a nemzeti fenntarthatósági stratégia monitorozási rendszerének kialakításában, fejlesztésében és a periodikusan esedékes előrehaladási jelentések elkészítésében. Mindezek mellett hangsúlyt helyez a lakosság környezeti attitűdjeinek kutatására is, ezáltal segítve a döntéshozókat a környezetvédelmi programok fejlesztésében.

5. Fenntarthatóság jövőbeli irányai

A TÁRKI Zrt. a jövőben is elkötelezetten kívánja folytatni a fenntarthatósági célok megvalósítását, amelyek már évekkel ezelőtt bevezetett, a napi működésbe beágyazott fenntarthatósági gyakorlatokon alapulnak. A szervezet célja, hogy folytassa a környezeti és társadalmi fenntarthatóság terén elért eredményeit, és a 2035-ös nettó zéró kibocsátási cél elérése érdekében továbbra is fejlessze működési folyamatait. Emellett a TÁRKI folyamatosan bővíti fenntarthatósági kutatásait, és aktívan részt vesz nemzetközi együttműködésekben, amelyek elősegítik a fenntartható fejlődést.

Záró gondolat

A TÁRKI Zrt. fenntarthatósági stratégiája átfogó és hosszú távú célokat fogalmaz meg, amelyek a környezeti, társadalmi és gazdasági fenntarthatóság alapelvein nyugszanak. A szervezet működésének minden aspektusában törekszik a fenntarthatósági szempontok érvényesítésére, és célja, hogy példát mutasson mind a kutatási szektorban, mind azon túl. A folyamatos fejlődés és az innovatív megoldások révén a TÁRKI arra törekszik, hogy nemcsak saját működését tegye fenntarthatóvá, hanem kutatási eredményei révén is hozzájáruljon a fenntartható társadalmi fejlődéshez.

Fenntarthatósági referens

A TÁRKI-ban kijelölésre kerül egy Fenntarthatósági Referens, akinek feladata a fenntarthatósági kérdések elsődleges kezelése és a szervezet fenntarthatósági célkitűzéseinek megvalósítása. A Fenntarthatósági Referens felelősségei közé tartozik a fenntarthatósággal kapcsolatos tevékenységek koordinálása és az ehhez kapcsolódó elektronikus levelezés. Emellett ő felel a fenntarthatósági stratégia megvalósításáért, beleértve az energiahatékonysági intézkedések, a zöld beszerzések, és a papírfelhasználás csökkentését célzó projektek végrehajtását.

A referens kapcsolatot tart a szervezet különböző részlegeivel, a partnerekkel és a fenntarthatósági programokban résztvevő külső szervezetekkel a projektek megvalósítása során. Felülvizsgálja a TÁRKI működési folyamatait és szabályzatait fenntarthatósági szempontból, javaslatokat tesz a zöld iroda megvalósítására és a munkavállalók környezetvédelmi tudatosságának növelésére.

A Fenntarthatósági Referens továbbá vizsgálja a fenntarthatósági intézkedésekkel kapcsolatos esetleges panaszokat, és évente jelentést készít a munkáltatónak a fenntarthatóság terén elért eredményekről. Javaslatokat tesz a további fenntarthatósági célokra és intézkedésekre vonatkozóan, és elősegíti a szervezet fenntartható fejlődési irányvonalának alakítását.

TÁRKI Fenntarthatósági Referens kijelölése és helyettesítése: A TÁRKI-ban a Fenntarthatósági Referenst és helyettesét a vezérigazgató nevezi ki, és ők felelősek a fenntarthatósági programok folyamatos ellenőrzéséért és irányításáért.

Referens:	Gonda Ágnes
Helyettes:	-

Záró rendelkezések

A terv időbeli hatálya 2024. októberben lép hatályba, rendszeres felülvizsgálat mellett folyamatosan naprakész lesz és az intézet honlapján nyilvánosan is elérhetővé válik.

Kelt: Budapest, 2024. 10. 22.

Tóth István György

vezérigazgató

TÁRKI ZRT